

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. Eugeniu Ciubotaru)
Dosarul nr.2ac-675/22
(2-22012526-02-2ac-17102022)

DECIZIE

22 martie 2023
Chișinău

mun.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii
Mihaila
Grefier

Ana Panov
Angela Braga și Viorica
Cristian Adam

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de către apelanta
Întreprinderea Municipală "Servicii Comunal-Locative" Orhei, împotriva hotărârii
Judecătoriei Orhei, sediul Central din 25 august 2022, adoptată în cauza civilă la
cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată
"GENESIS INTERNATIONAL" împotriva Întreprinderii Municipale "Servicii
Comunal-Locative" Orhei, intervenient accesoriu Consiliul mun. Orhei cu privire
la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de
judecată,-

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

1. Pe data de 28 ianuarie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată "GENESIS INTERNATIONAL" (în continuare SRL"GENESIS INTERNATIONAL") a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale "Servicii Comunal-Locative" Orhei (în continuare ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei) cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, a indicat că la 03 aprilie 2018, între SRL"GENESIS INTERNATIONAL" și ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a asfaltului nr.03/04-18.

Punctează că conform pct.4.5 al contractului respectiv, termenul de achitare este de 15 zile calendaristice din momentul livrării produselor, conform facturii de expediție.

Ulterior, la 01 aprilie 2019, a fost încheiat contractul de prestare a serviciilor nr.01/04-19 potrivit căruia prestatorul a pus la dispoziția Beneficiarului, utilajul, inclusiv mecanici, în fiecare lună, 26 zile lucrătoare, iar conform pct.4.2 al contractului respectiv, achitarea prețului pentru serviciile prestate se efectuează în termen de 30 zile calendaristice de la data primirii facturii fiscale și a conturilor de plată.

Puntează că în perioada 20 mai 2019 - 05 noiembrie 2021, dintre SRL"GENESIS INTERNATIONAL" și ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, au avut loc tranzacțiile, confirmate prin facturi fiscale, potrivit cărora SRL"GENESIS INTERNATIONAL" a transmis în beneficiul ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, marfă, asfalt și servicii specializate în domeniul asfaltării drumurilor în sumă totală de 9851668,42 lei.

Precizează că furnizarea mărfii și a serviciilor este confirmată prin facturile fiscale anexate la cererea de chemare în judecată, actul de verificare dintre părți din 31 decembrie 2021, semnat și recunoscut de ambele părți la suma de 9851668,42 lei și actul de verificare din 28 ianuarie 2022.

Relevă că prin facturile fiscale și actele de verificare menționate, se atestă că reclamanta a vândut marfă și a prestat servicii pârâtei, însă din motive necunoscute, ultima nu și-a onorat obligațiile privind achitarea sumei restante de 9851668,42 lei. Prin urmare, SRL"GENESIS INTERNATIONAL" a reiterat că și-a executat integral obligațiile asumate, vânzând în acest sens ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, asfalt și prestând servicii de asfaltare a drumurilor. Executarea integrală și incontestabilă a obligațiilor asumate de către reclamantă vis-a-vis de pârâtă, fiind confirmată prin semnarea de către debitor a facturilor fiscale, prin care acceptă plata sumelor în mărimea indicată în acestea.

Subliniază că în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 27 septembrie 2021, a solicitat pârâtei achitarea integrală, în decurs de 5 zile calendaristice, a sumei datorate, expediind o reclamație în acest sens, care a fost recepționată. Ulterior, la 05 octombrie 2021, pârâta a emis un răspuns prin care a exclamat faptul că recunoaște datoria debitoare față de SRL"GENESIS INTERNATIONAL", însă nu dispune de mijloace financiare pentru achitarea acesteia și nu a indicat vreun termen concret de restituire.

Notează că între părțile litigante, la 31 decembrie 2021, a fost semnat actul de verificare a decontărilor reciproce, unde ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei a recunoscut datoria debitoare față de SRL"GENESIS INTERNATIONAL" în sumă totală de 9851668,42 lei, prin aplicarea semnăturii persoanei responsabile și aplicarea ștampilei instituției. Astfel, capătul de cerere cu privire la datorie este probat pe deplin.

Cât privește pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, reclamanta a făcut trimitere la normele legale și anume articolele 874 alin.(1)-(2), 942 alin.(2)-

(4) al Codului civil și a menționat că solicită încasarea în beneficiul reclamantei o dobândă de întârziere în sumă de 2998503,62 lei. Totodată, a punctat faptul că a calculat suma dobânzii de întârziere din facturile neachitate, or, pârâta într-un șir de ordine de plată a indicat expres destinația plății, și anume achitarea anumitor facturi concrete cu trimitere exactă la numărul și data facturilor respective. Astfel, aceste facturi, indicate expres în ordinele de plată, nu au fost luate în considerație la calculul dobânzii de întârziere și au fost considerate achitate, inclusiv și în baza art.875 Cod Civil.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, în beneficiul SRL”GENESIS INTERNATIONAL”, suma datoriei de 9851668,42 lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 2998503,62 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În cadrul ședinței de judecată din data de 10 august 2022, SRL”GENESIS INTERNATIONAL”, a înaintat o cerere de concretizare a acțiunii prin care a explicat că aceasta se referă la pretențiile ce țin de datoria de bază, din motivul că după adresarea în instanța de judecată, pârâta a achitat suma de 48737,20 lei, la 02 februarie 2022 și respectiv 20850 lei, la 03 februarie 2022 (în total, suma de 69587,20 lei).

Puntează că la noul calcul al dobânzii de întârziere, au fost luate în considerație și achitățile după adresarea în instanța de judecată, în sumă de 69587,20 lei.

Explică, că având în vedere că pârâta, urma să-și execute obligațiile de achitare a sumelor, în termen de 30 zile de la data primirii facturii fiscale, a constatat că debitoarea urmează să achite în beneficiul său o dobândă de întârziere în sumă de 4084277,11 lei. Totodată, a reiterat că a calculat suma dobânzii de întârziere din facturile neachitate. Or, pârâta, într-un șir de ordine de plată a indicat expres destinația plății, și anume achitarea anumitor facturi concrete cu trimiterea exactă la numărul și data facturilor respective. Astfel, aceste facturi indicate expres în ordinele de plată nu au fost luate în considerație la calcularea dobânzii de întârziere și au fost considerate achitate.

Prin urmare, SRL”GENESIS INTERNATIONAL” a solicitat încasarea din contul pârâtei ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, a sumei datoriei de 9782081,22 lei, dobânda de întârziere în sumă de 4084277,11 lei și compensarea cheltuielilor de judecată, și anume taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 50000,00 lei și a cheltuielilor de judecată ce țin de asistența juridică în mărime de 25000,00 lei.

3. În cadrul ședinței de judecată din 10 august 2022, prin încheiere protocolară, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, fondatorul pârâtei, Consiliul municipal Orhei.

Poziția instanței de fond:

4. Prin hotărârea Judecătorei Orhei, sediul Central din 25 august 2022, s-a admis acțiunea. S-a încasat de la ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, în beneficiul SRL”GENESIS INTERNATIONAL”, datoria derivată din contractul de vânzare-cumpărare nr.03/04-18 din 03 aprilie 2018 și acordurile adiționale, contractul de prestare a serviciilor nr.01/04-19 din 01 aprilie 2019 și acordurile adiționale, în mărime de 9782081,22 lei, dobânda de întârziere în mărime de 4084277,11 lei, și cheltuielile judiciare suportate sub forma plății taxei de stat în mărime de 50000,00 lei, precum și de asistență juridică, în mărime de 25000,00 lei.

Solicitarea apelantului:

5. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 16 septembrie 2022, apelanta ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, în persoana administratorului interimar Valentin Munteanu, a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Orhei, sediul Central din 25 august 2022, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond. A indicat că, motivele de fapt și de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar. La cererea de apel nemotivată fiind anexată dovada de plată a taxei de stat (f.d.83-85, Vol.II).
6. La data de 17 octombrie 2022, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului Denis Băbălău (f.d.99, Vol.II).
7. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2022, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelanta ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei. S-a comunicat apelantei că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, și că i se acordă termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menționate (f.d.101-103, Vol.II).
8. Pe data de 25 octombrie 2022, apelanta ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, în persoana administratorului interimar Valentin Munteanu, a depus cererea de apel motivată, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel.
9. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2022, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelanta ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei (f.d.107, Vol.II).

Argumentele părților:

10. În motivarea apelului, a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, fiind pasibilă de a fi casată.

Menționează că relațiile contractuale între intimat și ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, sunt de o perioadă destul de îndelungată, în care ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, în permanență și-a onorat obligațiunile contractuale având ca bază prevederile art.11 alin.(1) Cod civil care denotă că buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Relevă că neachitarea în termen este cauzată de faptul că unul din beneficiarii principali care nu și-a onorat obligațiunile contractuale este Asociația Obștească ”Pentru Orhei” care a format față de ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, o datorie în sumă de 12250850,57 lei.

Punctează că ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, a efectuat plăți cu scopul stingerii datoriei parțiale, ceea ce denotă că întreprinderea încearcă de a întreprinde măsuri pentru a-și onora obligațiile, iar încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 4084277,11 lei, ar face imposibilă continuarea activității întreprinderii.

Subliniază că ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, este fondată de către Consiliul mun. Orhei, scopul principal al întreprinderii este prestarea calitativă a serviciilor pentru necesitățile fondatorului și a locuitorilor mun. Orhei.

Notează că în cazul aplicării dobânzii de întârziere, întreprinderea riscă blocarea activității de bază privind prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală locuitorilor mun. Orhei, mai mult ca atât întreprinderea are peste 374 de angajați pentru care întreprinderea o să fie în imposibilitatea de a achita salariile pentru munca prestată. Precizează că întreprinderea prestează un spectru larg de servicii publice de gospodărie comunală și anume: serviciul de transportare a deșeurilor, salubritatea, deservirea tehnică a blocurilor locative, deservirea tehnică a ascensoarelor, deservirea cimitirelor, deservirea spațiilor verzi, deservirea drumurilor.

În contextul celor expuse, și în corespundere cu prevederile articolelor 13, 934, 947, 965 Cod civil, solicită reclamantului de acordarea unui grafic de achitare a datoriei în sumă de 9782081,22 lei, deoarece ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, nu dispune de surse financiare pentru achitarea datoriei integrale.

Subsecvent, dobânda în sumă de 4084277,11 lei calculată de către SRL”GENESIS INTERNATIONAL”, este neargumentată, nejustificată care are drept scop aducerea ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, la faliment.

Consideră că hotărârea instanței de fond, este neîntemeiată pe motivul că, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele de fapt și de drept care sunt importante pentru soluționarea pricinii. Solicită admiterea cererii de apel și casarea hotărârii Judecătorei Orhei, sediul Central din 25 august 2022.

11. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2023, s-a declinat competența completului specializat în materie de contencios administrativ al

Curții de Apel Chișinău, la examinarea cauzei civile în ordine de apel, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL”GENESIS INTERNATIONAL” împotriva ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, intervenient accesoriu Consiliul mun. Orhei cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, în favoarea judecătorilor completurilor specializate în materie civilă de drept comun ale Curții de Apel Chișinău. S-a remis dosarul Președintelui Curții de Apel Chișinău, pentru redistribuire aleatorie judecătorilor completurilor specializate în materie civilă de drept comun ale Curții de Apel Chișinău (f.d.118-121, Vol.II).

12. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, cauza a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu pe data de 24 ianuarie 2023 (f.d.122, Vol.II).
13. În ședința judiciară, apelanta ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, fiind legal citată prin intermediul poștei electronice, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive (f.d.124, Vol.II).

Avocatul Sergiu Beșliu, în interesele intimetei SRL”GENESIS INTERNATIONAL”, în ședința instanței de apel, a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond, reiterând integral argumentele expuse în pledoarii.

Intervenientul accesoriu Consiliul mun. Orhei, în ședința instanței de apel, fiind legal citat prin intermediul poștei electronice, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive (f.d.124, Vol.II).

Prin urmare, a fost dispusă examinarea cererii de apel în lipsa participanților la proces care nu s-au prezentat, or, în conformitate cu prevederile art.379 alin.(2) Cod de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanței de apel:

14. Audiind participanții prezenți la proces, analizând și studiind materialele pricinii, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.
15. În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Apelanta ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, în persoana administratorului interimar Valentin Munteanu, a declarat apel la 16 septembrie 2022, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 25 august 2022, astfel Colegiul constată apelul declarat în termen.

16. În conformitate cu art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.
17. Conform prevederilor art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temeii al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
18. Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multă aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
19. În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.
20. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
21. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hiro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43).
22. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.
23. Instanța de apel menționează că, art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrarium judecătorec, fiind

singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

24. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.
25. Colegiul constată că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.
26. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, Colegiul atestă că la 03 aprilie 2018, între SRL”GENESIS INTERNATIONAL” și ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, a fost încheiat contractul nr.03/04-18 de vânzare-cumpărare prin care SRL”GENESIS INTERNATIONAL” s-a obligat să vândă, iar ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, s-a obligat să cumpere ”beton asfaltic” (f.d.123-124, Vol.I).
27. Ulterior, pe data de 05 iunie 2018, 22 octombrie 2018, 08 mai 2019, au fost întocmite acorduri adiționale la convenția nr.03/04-18 de vânzare-cumpărare (f.d.125-127, Vol.I).
28. Pe data de 01 aprilie 2019, între aceleași părți, a fost încheiat contractul nr.01/04-19 de prestare a serviciilor, prin care SRL”GENESIS INTERNATIONAL” s-a obligat să ofere ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, diverse mecanisme, în condițiile și termenii de prevăzuți de către părți (f.d.128-130, Vol.I).
29. După semnarea contractului sus-menționat, au fost întocmite anexe la convenția nr.01/04-19 de prestare a serviciilor (f.d.131, 132, Vol.I).
30. Pe perioada valabilității ambelor contracte, între SRL”GENESIS INTERNATIONAL” și ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, au existat relații comerciale (continue), prin care prima întreprindere a vândut, sau a prestat servicii celei de-a doua, fapt confirmat prin delegații, procese-verbale de recepție a lucrărilor executate și facturile fiscale, semnate de către ambele părți (f.d.200-250, Vol.I și f.d.1-26, Vol.II).
31. Potrivit actului de verificare a decontărilor dintre SRL”GENESIS INTERNATIONAL” și ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, semnat de ambele părți, la 31 decembrie 2021, datoria pârâtei față de compania reclamantă, constituia suma de 9851668,42 lei (f.d.94, 95, Vol.I).
32. Potrivit actului de verificare a decontărilor dintre SRL”GENESIS INTERNATIONAL” și ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, la 28 ianuarie

- 2022, datoria pârâtei față de compania reclamantă constituia, suma de 9851668,42 lei (f.d.95-98, Vol.I).
33. Potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce dintre SRL"GENESIS INTERNATIONAL" și ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, la 01 martie 2022, datoria pârâtei față de compania reclamantă, constituia suma de 9782081,22 lei (f.d.27, 28, Vol.II).
  34. Astfel, invocând acumularea datoriilor, prin pretenția din 27 septembrie 2021, ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, a fost notificată despre necesitatea stingerii datoriei acumulate față de SRL"GENESIS INTERNATIONAL" (f.d.99, Vol.I).
  35. Din răspunsul ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei din 05 octombrie 2021, rezidă că aceasta a recunoscut datoria debitoare față de SRL"GENESIS INTERNATIONAL", însă nu dispune de mijloace financiare pentru achitarea acesteia și a solicitat un termen suplimentar de restituire (f.d.100, Vol.I).
  36. Invocând că datoria nu a fost stinsă, la data de 28 ianuarie 2022, SRL"GENESIS INTERNATIONAL" a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.
  37. În cadrul ședinței de judecată din data de 10 august 2022, SRL"GENESIS INTERNATIONAL", a înaintat o cerere de concretizare a acțiunii, solicitând încasarea din contul pârâtei ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, a sumei datoriei de 9782081,22 lei, dobânda de întârziere în sumă de 4084277,11 lei și compensarea cheltuielilor de judecată, și anume taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 50000,00 lei și a cheltuielilor de judecată ce țin de asistența juridică în mărime de 25000,00 lei.
  38. În cadrul ședinței de judecată din 10 august 2022, prin încheiere protocolară, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, fondatorul pârâtei, Consiliul municipal Orhei.
  39. Iar prin hotărârea Judecătorei Orhei, sediul Central din 25 august 2022, s-a admis acțiunea. S-a încasat de la ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, în beneficiul SRL"GENESIS INTERNATIONAL", datoria derivată din contractul de vânzare-cumpărare nr.03/04-18 din 03 aprilie 2018 și acordurile adiționale, contractul de prestare a serviciilor nr.01/04-19 din 01 aprilie 2019 și acordurile adiționale, în mărime de 9782081,22 lei, dobânda de întârziere în mărime de 4084277,11 lei, și cheltuielile judiciare suportate sub forma plății taxei de stat în mărime de 50000,00 lei, precum și de asistență juridică, în mărime de 25000,00 lei.
  40. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 16 septembrie 2022, apelanta ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, în persoana administratorului interimar Valentin Munteanu, a declarat apel împotriva

hotărârii Judecătoriai Orhei, sediul Central din 25 august 2022, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond.

41. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel și materialul probator, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că soluția instanței de fond privind admiterea acțiunii, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material.
42. Cadrul legal speței sunt prevederile art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, potrivit căruia orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
43. Conform prevederilor art.9 alin.(1) și (2) Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod și de alte legi.
44. Conform prevederilor art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
45. Conform prevederilor art.9 alin.(1) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Potrivit alin.(2) al aceluiași articol, drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sânt stabilite drepturi și obligații; d) în urma creării și dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.
46. Conform prevederilor art.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.
47. Conform prevederilor art.775 alin.(1) Cod civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

48. Conform prevederilor art.776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.
49. Conform prevederilor art.858 alin.(1), (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.
50. Conform prevederilor art.1108 alin.(1) Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.
51. Conform prevederilor art.1111 alin.(1) Cod civil, prețul bunului trebuie să fie exprimat în bani.
52. Conform prevederilor art.1375 alin.(1) Cod civil, prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părți (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuiția convenită. Potrivit alin.(2), obiectul contractului de prestări servicii îl constituie serviciile de orice natură.
53. Conform prevederilor art.1376 alin.(1) Cod civil, plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor. Iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, dacă plata pentru servicii se calculează pe anumite perioade, sumele vor fi acordate după încheierea fiecărei perioade în parte.
54. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul atestă că instanța de fond just a dispus admiterea cererii de chemare în judecată înaintată de SRL"GENESIS INTERNATIONAL", or, pe perioada valabilității contractului, între SRL"GENESIS INTERNATIONAL" și ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, au existat relații comerciale, au fost stabilite raporturi de vânzare-cumpărare și prestări servicii în baza contractelor nr.03/04-18 de vânzare-cumpărare din 03 aprilie 2018 și nr.01/04-19 de prestare a serviciilor din 01 aprilie 2019..
55. În circumstanțele speței, facturile fiscale eliberate apelantei ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, confirmă cu certitudine relațiile contractuale, fapt confirmat prin semnarea fără obiecții sau rezerve, a facturilor fiscale. La fel, facturile fiscale nefiind contestate sau semnate cu careva rezerve, obiecții din partea pârâtei-apelante.
56. Colegiul punctează că conform facturilor fiscale anexat la materialele cauzei și actelor privind executarea serviciilor (f.d.200-250, Vol.I și f.d.1-26, Vol.II), SRL"GENESIS INTERNATIONAL" a vândut beton asfaltic și a prestat (predat mecanisme) ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei serviciile solicitate.

57. Potrivit actului final de verificare a decontărilor reciproce, rezidă că la 01 martie 2022, datoria restantă a ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, față de SRL”GENESIS INTERNATIONAL”, constituia suma de 9782081,22 lei.
58. Ba mai mult, Colegiul punctează că apelanta-pârâtă ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, recunoaște datoria acumulată, atât prin răspunsul la somație din 05 octombrie 2021, în ședințele instanței de fond, cât și în cererea de apel depusă, însă susține că nu dispune de surse financiare pentru a achita datoria integrală în mărime de 9782081,22 lei, solicitând acordarea unui grafic de achitare a datoriei.
59. La acest compartiment, Colegiul punctează că referitor la pretenția pârâtei-apelante ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei din referința depusă în instanța de fond și din cererea de apel, de a obliga SRL”GENESIS INTERNATIONAL” de a stabili un grafic de achitare a datoriei în mărime de 9782081,22 lei, este elocvent de accentuat că aceasta nu ține de atribuțiile instanței de judecată, or, eșalonarea rambursării datoriei este un drept al creditorului, care nu poate fi activat prin forța coercitivă a instanței, ci doar exclusiv la dorința acestuia, la orice fază a procesului prin încheierea unei tranzacții de împăcare, sau ulterior, la faza de executare.
60. Prin urmare, Colegiul atestă că instanța de fond just a ajuns la concluzia privind admiterea cererii de chemare în judecată, or, ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei nu a restituit datoria, de aceea pretențiile înaintate de SRL”GENESIS INTERNATIONAL”, sunt întemeiate de drept și de fapt, iar cererea de chemare în judecată urmează a fi admisă cu încasarea din contul ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, în beneficiul SRL”GENESIS INTERNATIONAL”, datoria în mărime de 9782081,22 lei.
61. În aceeași ordine de idei, Colegiul reține că instanța de fond just a dispus spre încasare de la ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, în beneficiul SRL”GENESIS INTERNATIONAL”, dobânda de întârziere în sumă de 4084277,11 lei, din următoarele considerente.
62. Conform prevederilor art.942 alin.(1) din Codul civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. Iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobânzii prevăzute de contract.

63. Potrivit pct.4.5 al contractului nr.03/04-18 de vânzare-cumpărare din 03 aprilie 2018 tranșant indică că cumpărătorul se obligă să plătească prețul mărfii în termen de 15 zile calendaristice din momentul livrării produselor.
64. Potrivit pct.4.2 al convenției nr.01/04-19 de prestare a serviciilor din 01 aprilie 2019 expres stipulează că achitarea prețului pentru serviciile prestate se efectuează în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii facturilor fiscale, sau conturilor de plată.
65. La caz, reprezentantul reclamantei în ședința instanței de fond, a exclamat că clienta sa a optat pentru termenul de punere în întârziere, mai avantajos pârâtei-apelante, anume cel de 30 de zile.
66. Conform tabelului prezentat, SRL”GENESIS INTERNATIONAL” a calculat o dobândă de întârziere în sumă de 4084277,11 lei, care pretinde a fi încasată din contul ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, în beneficiul SRL”GENESIS INTERNATIONAL” (f.d.31-70,Vol.II).
67. Colegiul punctează că calculul include consecutiv și corespunzător, sumele incluse în facturile de plată, ajunse la scadență.
68. Distinct din cele constatate, Colegiul atestă că instanța de fond just a dispus spre încasare de la ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, în beneficiul SRL”GENESIS INTERNATIONAL”, dobânda de întârziere în sumă de 4084277,11 lei, or, dacă debitorul nu execută obligația la scadență (în termenul prevăzut), debitorul se consideră în întârziere la expirarea acestuia, fără a mai fi necesară îndeplinirea vreo unei formalități.
69. Respingând cererea de apel depusă de ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei, Colegiul apreciază critic argumentul apelantei invocat în cererea de apel, precum că în cazul aplicării dobânzii de întârziere, întreprinderea riscă blocarea activității de bază privind prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală locuitorilor mun. Orhei, întreprindere care are peste 374 de angajați pentru care întreprinderea o să fie în imposibilitatea de a achita salariile pentru munca prestată.
70. Or, în speță, revendicările SRL”GENESIS INTERNATIONAL”, au un izvor licit și sunt fondate pe prevederile legale, iar dobânda de întârziere este prevăzută expres de lege și reprezintă o modalitate de răspundere pentru neexecutarea la timp a obligației de plată.
71. Sub acest aspect, Colegiul remarcă, că instanța de fond just a menționat că alegația cu privire la blocarea activității pârâtei și ipotetica lipsă în conturile bancare ale ÎM”Servicii Comunal-Locative” Orhei a surselor bănești necesare pentru achitarea datoriei rezultate din contractele încheiate cu SRL”GENESIS INTERNATIONAL” (imposibilitatea subiectivă, sau imposibilitatea în general de a executa o anumită obligație), nu poate servi drept temei pentru eliberarea acesteia de achitarea dobânzii de întârziere, or, dobânda de

întârziere nu reprezintă o varietate a penalității și se include în conținutul datoriei. Din aceste considerente, dobânzii de întârziere nu i se pot aplica regulile cu privire la reducerea clauzei penale.

72. Distinct din cele constatate, Colegiul atestă că instanța de fond just a admis integral pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere, care are un caracter compensator și reprezintă o remunerație pentru folosirea capitalului acordat de către creditor debitorului, astfel suma de 4084277,11 lei cu titlu de dobândă de întârziere acoperă toate eventualele pierderi în legătură cu neexecutarea în termen a obligațiilor de către debitor, cât și posibilul venit ratat.
73. În final, Colegiul punctează că la materialele cauzei nu au fost anexate dovezi privind stingerea datoriei, astfel, cererea de apel este vădit nefondată și lipsită de suport legal și probant, prin care se urmărește eschivarea cu rea-credință de la executarea obligațiilor contractuale față de SRL "GENESIS INTERNATIONAL".
74. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor apelantei ÎM "Servicii Comunal-Locative" Orhei, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
75. Prin urmare, Colegiul constată că instanța de fond, just a admis acțiunea, a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.
76. Concomitent, Colegiul reține că potrivit prevederilor art.82 Cod procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.
77. Conform prevederilor art.90 lit.i), Cod procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: i) cheltuielile de asistență juridică.
78. Conform prevederilor art.94 alin.(1) Cod procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
79. Conform prevederilor art.96 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la

alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

80. În așa împrejurări, reținând dispozițiile sus menționate, în legătură cu faptul că cererea de chemare în judecată depusă de SRL"GENESIS INTERNATIONAL", a fost admisă integral, Colegiul consideră că instanța de fond just a admis și cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată, dispunând spre încasare de la ÎM"Servicii Comunal-Locative" Orhei, în beneficiul SRL"GENESIS INTERNATIONAL", cheltuielile judiciare suportate sub forma plății taxei de stat în mărime de 50000,00 lei, precum și de asistență juridică, în mărime de 25000,00 lei.
81. În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelanta-pârâtă, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.
82. În final, instanța de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 Cod de procedură civilă, apelanta-pârâtă, în fața instanței de fond, nu a adus careva probe în susținerea poziției sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a admis acțiunea.
83. În plus, este important de remarcat faptul că apelanta-pârâtă, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.
84. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanțe sunt întemeiate și legale, în concordanță cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit.a), 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de către apelanta Întreprinderea Municipală "Servicii Comunal-Locative" Orhei.

Se menține hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 25 august 2022.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței:

Ana Panov

Judecătorii:

Angela Braga

Viorica Mihaila